Lietas Nr. C24119716
Lietas arhīva Nr. C-1197-16/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2016.gada 18.augustā

Ogres rajona tiesa: tiesnese Z.Kupce,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 14.jūnijā prasītāja /pers. A/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu, 179.panta pirmo, otro un piekto daļu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" lūgts piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus 139,50 *euro* apmērā.

Prasībā norādīts, ka /datums/dzimusi pušu meita /pers. C/. Prasītāja ar atbildētāju dzīvoja kopā nereģistrētā laulībā, bet pēc 2015.gada 23.septembra prasītāja meitu uztur viena pati, atbildētājs nav veicis uzturlīdzekļu maksājumus.

Prasītājai ar Nodarbinātības valsts aģentūras 2016.gada 8.jūnija lēmumu piešķirts bezdarbnieces statuss.

Prasītāja norāda, ka kopš 2015.gada 1.novembra meita apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi, kurā par bērna ēdināšanu katru mēnesi jāveic maksājumi par ēdināšanu, kas dienā ir 2,35 *euro*, bet vidēji mēnesī ir 47 *euro*.

Tā kā prasītāja par meitu rūpējas viena un nodrošina pārtiku laikā, kad bērns neapmeklē pirmsskolas iestādi, prasītāja lūdz piedzīt ēdināšanas maksu iestādē no bērna tēva, kā papildus maksu minimālajam uzturlīdzekļu apmēram bērnam, iekļaujot to kopējā ikmēneša uzturlīdzekļu maksājumā.

[2] Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmās daļas prasībām uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} panta prasībām atbildētājam izskaidrotas procesuālās tiesības. Sūtījums nav atgriezts atpakaļ tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} pirmās daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti, iebildumi nav celti, lūgumi nav pateikti.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē un tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, līdz ar to, 2016.gada 25.jūlijā pieņemts lēmums un pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2016.gada 18.augustā.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

[3] 2016.gada 15.jūnijā tiesnese nosūtījusi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Informācijas pieprasījumu apstrādes daļai (turpmāk – VSAA) pieprasījumu par atbildētāja veiktajām sociālajām iemaksām par laika periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 1.jūnijam, par katru mēnesi.

2016.gada 21.jūnijā tiesā saņemta no VSAA izziņa par /pers. B/ iemaksām no 2016.gada 1.janvāra (*lietas 20.lapa).*

Motīvu daļa

[4] Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējot tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ar lietas materiālos esošo dzimšanas apliecības kopiju (*lietas 10.lapa*) pierādīts, ka puses ir 2012.gada 15.augustā dzimušās /pers. C/ vecāki.

Atbildētājs nav apstrīdējis faktu, ka pušu nepilngadīgā meita dzīvo kopā ar māti, nav iebildis pret prasītājas norādīto uzturlīdzekļu apmēru un tā aprēķinu vai to apstrīdējis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus tam, ka ir veicis ikmēneša uzturlīdzekļu maksājumus meitai /pers.C/.

Civillikuma 177.pants noteic, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam), savukārt bērna uzraudzība nozīmē rūpes par bērna paša drošību un trešās personas apdraudējuma novēršanu.

Civillikuma 179. pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu; šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt; strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Tiesa, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, ņem vērā arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, kas noteic, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgo sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, kā arī ievēro 1989.gada Konvencijas par bērnu tiesībām 27.panta otrās daļas noteikumus, kuros teikts, ka uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta noteikumiem, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, jāņem vērā abu vecāku spējas un mantiskais stāvoklis, kā arī bērnu pilnvērtīgam uzturam nepieciešamā uzturlīdzekļu summa.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādīto izdevumu apmēru, kas nepieciešams meitas uzturēšanai, jo tikai prasītājai, kura īsteno bērna ikdienas uzraudzību un aprūpi ikdienā nodrošina bērna uzturēšanu, vislabāk zināms, cik daudz naudas līdzekļi tiek tērēti meitas vajadzībām.

Lietā konstatēts, ka prasītāja uz prasības iesniegšanas brīdi ir bezdarbniece, minēto faktu apliecina Nodarbinātības valsts aģentūras 2016.gada 8.jūnija izziņa Nr.160608-218pies1 (*lietas 15.lapa*).

Savukārt, no lietas materiāliem pievienotās VSAA 2016.gada 21.jūnija izziņas Nr.16/1259063 redzams, ka atbildētāja ienākumi mēnesī ir 560 *euro* (*lietas 20.lapa*).

Tiesa atzīst, ka iepriekš minētais un rakstveida pierādījumi, kurus prasītāja ir pievienojusi savam prasības pieteikumam, apliecina, ka prasības pieteikumam pievienotais uzturlīdzekļu apmēra aprēķins atbilst reālajiem izdevumiem, kādi ir nepieciešami prasītājai, lai uzturētu pušu kopīgo bērnu. No aprēķinā iekļautajām izdevumu pozīcijām izriet, ka pušu kopīgās meitas uzturēšanai nepieciešamie izdevumi atbilst gan bērna vecumam, gan nepieciešamībai nodrošināt bērna garīgo un fizisko attīstību.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami līdzekļi pušu kopīgās meitas /pers. C/ uzturam 139,50 *euro* apmērā ik mēnesi ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, jo šāds uzturlīdzekļu apmērs atbilst meitai nepieciešamajiem uzturlīdzekļiem mēnesī, un atbildētājs nav apstrīdējis aprēķinu par bērna uzturēšanai nepieciešamajiem izdevumiem.

Vienlaicīgi tiesa pusēm izskaidro Civilprocesa likuma 203.panta ceturtās daļas noteikumus, proti, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kuru no atbildētāja piespriesti maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

[5] Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 2.,3.punkts noteic, ka tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Ievērojot ka prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva, kuras apmērs aprēķināts atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam – 251,10 *euro*.

Saskaņā ar lietā esošo uzziņu (*lietas 2.lapa*) lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,27 *euro*, kas arī piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 204.[1], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 139,50 *euro* (viens simts trīsdesmit deviņi *euro* un 50 centi), līdz bērna pilngadībai. Samaksa veicama uz prasībā norādīto prasītājas norēķinu kontu /konts/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 251,10 *euro* (divi simti piecdesmit viens *euro* un 10 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kodspersonas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,27 *euro* (septiņi *euro* un 27 centi).

Noteikt /pers. A/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par tiesas izdevumu samaksu valsts labā 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apstiprinošu dokumentu iesniedzot vai atsūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejai Brīvības ielā 6, Ogrē, LV- 5001.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese Z.Kupce